

INTERNATIONALT VENSKABSPROJEKT

JANUAR 2026

Et bedre liv for udsatte lokalsamfund
berørt af klimaforandringer

Venskabsprojekt i Bangladesh

INDHOLD

1	BAGGRUND OM PROJEKTET	3
2	PROJEKTET	5
	2.1 Målgruppe	5
	2.2 Aktiviteter & Resultater	6

3	VORES PARTNERSKAB MED BANGLADESH RØDE HALVMÅNE	8
4	STØTTEBEHOV I 2026	9
5	BAG OM VENSKABSPROJEKTERNE	9

---

1 BAGGRUND OM BANGLADESH

Folkerepublikken Bangladesh, tidligere kendt som Østpakistan, er en tidligere britisk kolonistat beliggende i Sydasiens. Landet er cirka tre gange så stort som Danmark, har en befolkning på omkring 173 millioner mennesker og grænser op til Indien mod vest, nord og øst samt Myanmar mod øst. Hovedstaden er Dhaka, som er centralt placeret i landet. Mod syd grænser Bangladesh op til Den Bengalske Bugt, som har forbindelse til Stillehavet.

I århundreder var Bangladesh en del af det indiske subkontinent, indtil det britiske imperium erobrede Indien og dermed også Bangladesh i 1858. Under forhandlingerne om Indiens uafhængighed i 1947 blev det besluttet, at Bangladesh - på grund af sit muslimske flertal - skulle udgøre en selvstændig stat under navnet Østpakistan i forening med Vestpakistan (det nuværende Pakistan).

Kort kilde: Wikipedia

Landet har en kompleks og turbulent historie præget af langvarigt diktatur indtil demokrati blev indført i 1992. I 1971 erklærede Østpakistan sin uafhængighed fra Vestpakistan, hvilket udløste Bangladesh-krigen. Efter krigen opnåede landet fuld selvstændighed og blev det Bangladesh, vi kender i dag.

På grund af sin geografiske placering er Bangladesh særligt udsat for en række sammensatte naturfarer og katastrofer. Landet regnes blandt de mest sårbare lande i verden - især i forhold til oversvømmelser og tropiske cykloner. Derudover er Bangladesh i høj risiko på grund af stigende havniveauer som følge af klimaforandringer. Det anslås, at omkring 80 procent af befolkningen lever i områder med høj risiko for oversvømmelser. I gennemsnit rammes landet af en alvorlig tropisk cyklon hvert tredje år, og cirka 25 procent af landet oversvømmes årligt. Større oversvømmelser forekommer hvert fjerde til femte år og kan dække op mod 60 procent af landet.

Hovedstaden Dhaka er karakteriseret ved meget høj befolkningstæthed, betydelige udfordringer med luftforurening samt risiko for jordskælv og andre naturfarer. Den nordøstlige del af landet er særligt udsat for pludselige oversvømmelser, hvor den mest alvorlige fandt sted i 2022.

Bangladesh er begunstiget med et tropisk klima og frugtbar jord, der er et resultat af tre store floders deltaer i Den Bengalske Bugt. Landet har også oplevet en betydelig økonomisk vækst på omkring 6 procent årligt i de seneste år, men en stor del af befolkningen lever fortsat i fattigdom. Bangladesh er aktuelt placeret som nummer 130 ud af 193 lande på FN's udviklingsindeks.

Klimaforandringerne ændrer i stigende grad både omfanget, tidspunktet og den geografiske fordeling af sammensatte risici i Bangladesh – med særligt alvorlige konsekvenser for folkesundheden. Længerevarende hedeølger, uforudsigelige monsunmønstre og vedvarende vandstagnation skaber gunstige betingelser for myggenes formering og medfører, at sygdomme som dengue og chikungunya breder sig til nye områder. Samtidig bidrager stigende havniveauer og gentagne oversvømmelser til en øget forekomst af diarré sygdomme som følge af forurening af drikkevandet. Miljømæssige forandringer – herunder ændringer i vegetation, øget støvbelastning og hastig urbanisering – forværrer desuden luftvejsrelaterede sundhedsproblemer.

Mange af disse klimafølsomme sundhedsrisici kan forudses, når meteorologiske data, miljømæssige indikatorer, entomologisk overvågning, sygdomstendenser og lokalsamfundsbaseret viden analyseres samlet i en helhedsorienteret, anticipatorisk tilgang. En sådan tilgang samler forskellige former for tidlige varslingsdata med henblik på at identificere risici og iværksætte forebyggende indsatser - før en humanitær eller sundhedsmæssig krise opstår.

Udover de nævnte udfordringer har Bangladesh siden 2017 modtaget mere end én million flygtninge fra Myanmar, efter at den muslimske minoritet fra Rakhine-staten blev tvunget på flugt som følge af voldelige konflikter. Dette har skabt betydelige humanitære udfordringer - ikke mindst etableringen af verdens største flygtningelejr, Kutupalong i Cox's Bazar, beliggende i den sydlige del af Chittagong-regionen. Røde Kors har spillet en central rolle i driften af en af de mange lejre, herunder Kutupalong-lejren, og har bidraget til at imødekomme de omfattende akutte behov blandt flygtningene. Indsatserne har spændt fra uddeling af mad og rent vand til etablering af telte og sanitære faciliteter samt behandling af syge og tilskadekomne på felthospitaler.

Landefakta	Bangladesh	Danmark
Landeareal	148.460 km ²	43.094 km ²
Indbyggertal	176 mio.	6 mio.
Andel af befolkningen, der bor på landet	67 %	11 %
Nr. på FN's Indeks for landeudvikling	130 ud af 193 lande	4 ud af 193 lande
Årlig bruttonationalinkomst (BNI) per indbygger	2.820 USD	72.540 USD
Andel af befolkning, der lever under fattigdomsgrænsen	6 %	0,3 %
Forventet levealder	74,7 år	81,9 år

Kilde: FN's Befolkningsprogram (2025), Verdensbanken og FN's Human Development Index (2023)

2 PROJEKTET

Det overordnede formål med Venskabsprojektet er at sikre, at sårbare befolkningsgrupper har viden om klimaforandringer og deres konsekvenser for sundhed, levebrød og de omgivende økosystemer. Derudover at styrke lokalsamfundene i at handle rettidigt gennem tidlig varsling og forebyggende indsatser mod sundhedsrisici – særligt dem, der er relateret til klimaforandringer. Projektet vil have særligt fokus på både smitsomme og ikke-smitsomme sygdomme samt integration af sundhed med en anticipatorisk tilgang til handling. Det omfatter blandt andet lokalsamfunds-baseret overvågning og tidlig rapportering for at opspore sygdomsudbrud. Og anvendelse af vejrudsigter til rettidig distribution af medicin og rent drikkevand forud for oversvømmelser for at forebygge sygdomsspredning.

*Bangladesh rammes tit af cykloner og oversvømmelser.
Foto: Bangladesh Røde Halvmåne.*

Inddragelsen af lokalsamfundene vil blive styrket og tæt forankret i lokale og nationale sundhedssystemer. Befolkningen bliver på den måde i stand til selv at identificere og udvikle klimasmarte løsninger til forebyggelse af og tidlig indsats mod klimarelaterede sundhedsrisici. Disse løsninger vil tage udgangspunkt i en lokalt forankret og fællesskabsdrevet tilgang, som inddrager oprindelig viden og naturbaserede løsninger og samtidig understøtter langsigtet bæredygtighed.

2.1 Målgruppe

Venskabsprojektsmidlerne vil blive anvendt til at støtte sårbare familier og befolkningsgrupper i Bangladesh, som er særligt påvirket af klimaforandringer. Indsatsen vil have et tydeligt fokus på at styrke familiers viden om, hvordan klimaforandringer påvirker deres levebrød, sundhed og miljø. Indsatsen vil desuden have fokus på at understøtte lokalsamfunds-drevne initiativer, der kan bidrage til at forebygge og reducere disse klimapåvirkninger.

Midlerne fra venskabsprojektet vil også blive anvendt til at styrke Bangladesh Røde Halvmånes lokalafdelinger og deres lokalsamfunds-baserede indsatser i tæt koordinering med lokale myndigheder.

Det omfatter kapacitetsopbygning til bedre at kunne forudse, forberede sig og reagere på klimarelaterede katastrofer samt at sikre, at både afdelinger og lokalsamfund er bedre rustet, når katastroferne indtræffer.

Venskabsprojektsmidlerne i 2026 er målrettet de mest klimamæssigt sårbare regioner - heriblandt Sylhet, Sunamganj, Kishoreganj og Netrokona – som er særligt udsat for pludselige oversvømmelser, jordskælv og relaterede sundhedsrisici. Disse områder har i de seneste år været prioriterede indsatsområder for Røde Kors i Danmark. Derudover vil andre klimamæssigt sårbare områder blive inddraget - herunder Rajshahi og Dhaka - som er hårdt ramt af bl.a. hedeølger og tilknyttede sundhedsrisici. Projektets primære geografiske fokus vil være den nordøstlige del af Bangladesh, som er et strategisk prioriteret område for Røde Kors i Danmark.

Sundhedsfremme som en del af lokalsamfundsbaseret overvågning er i gang i en baggårdssession

Projektets formål er også at nå ud til særligt sårbare hjem og befolkningsgrupper – herunder unge, børn, personer med handicap og enlige forældre (kvinder og mænd) – og dele viden om klimaforandringer gennem oplysning og lokalsamfundsdrevne aktiviteter. Enlige mødre er ofte særligt udsatte, da kvinder typisk har begrænset adgang til uddannelse og deltagelse i erhvervs- og markedsaktiviteter. Sociale normer og patriarkalske strukturer betyder desuden, at kvinder ofte er bundet til husligt arbejde og har begrænset indflydelse på beslutningsprocesser.

Enlige forsørgere, herunder mænd, er ligeledes sårbare som følge af ustabile levebrød og et stort omsorgsansvar, hvilket begrænser deres tid, ressourcer og støtte til at beskytte børn under katastrofer og ekstreme vejrhændelser relateret til klimaforandringer.

2.2 Aktiviteter & Resultater

Fokusområde 1:

Styrke Bangladesh Røde Halvmånes lokalafdelingers kapacitet og beredskab til at forudse, forberede sig på og håndtere klimaforandringernes sundhedsmæssige konsekvenser

Klimaforandringerne forstærker sundhedsrisici relateret til bl.a. vandbårne sygdomme og ekstrem varme. Disse risici rammer ofte lokalsamfundene, før de nationale systemer når at reagere. Stærke og velfungerende lokalafdelinger er derfor afgørende for tidlig identifikation af advarselssignaler og hurtig, livreddende indsats på lokalt niveau.

En styrket lokal kapacitet bidrager til at forebygge sygdomsudbrud, reducere sundhedsudgifter og mindske presset på lokale sundhedsfaciliteter. Samtidig sikrer den lokale kapacitet, at lokalsamfundene modtager troværdig, lokalt forankret støtte under kriser og styrker koordineringen med lokale og nationale myndigheder. Robuste lokalafdelinger udgør således fundamentet for en smidig, anticipatorisk og lokalsamfundsdrevet humanitær indsats.

Opbygning af Bangladesh Røde Halvmånes lokalafdelingers kapacitet og beredskab forudsætter styrkelse

af kompetencer, systemer og samarbejde på lokalt niveau. Det omfatter bl.a. træning af frivillige og medarbejdere i klimafølsomme sygdomme, lokalsamfundsbaseret overvågning som registrering af stigninger i dengue-lignende symptomer, vandbårne sygdomme eller varmerelaterede helbredsklager – samt fortolkning af tidlige varsler.

Derudover skal dataindsamling og hurtige rapporteringsmekanismer styrkes. Lokalfdelingerne skal udvikle klare beredskabs- og tidlige handlingsplaner, udstyre lokalsamfundsteams med nødvendige redskaber og opretholde tætte forbindelser til lokale sundheds-, veterinær- og miljømyndigheder. Regelmæssige øvelser, gennemgang af prognoser og oplysningsaktiviteter i lokalsamfundene bidrager yderligere til øget beredskab. Samlet set muliggør disse investeringer, at lokalfdelingerne kan forudse risici, handle tidligt og levere rettidige, lokalsamfundscentrerede sundhedsindsatser.

Fokusområde 2:

Øge adgang til viden og relevante sundhedsydelse for sårbare familier og lokalsamfund

For at sikre, at sårbare lokalsamfund får bedre adgang til information om klima- og sundhedsrelaterede risici samt relevante sundhedsydelse, vil Bangladesh Røde Halvmåne styrke lokalsamfundsoplysning gennem uddannede frivillige, integrere tidlige advarsler i lokalsamfundsbaserede overvågningssystemer og samarbejde tæt med lokale sundhedsfaciliteter. Der vil desuden blive anvendt kulturelt tilpassede kommunikationskanaler såsom højtalerudmeldinger i landsbyer, gård- og nabomøder samt digitale varsler via SMS eller mobilbeskeder, der hurtigt kan informere om forestående risici og anbefalede handlinger.

Venskabsprojektet vil styrke lokalsamfundenes kapacitet til at håndtere klimaforandringernes konsekvenser ved at øge forståelsen for, hvordan klimakrisen påvirker sundhed, miljø og levebrød.

Aktiviteterne omfatter blandt andet:

- Uddannelse af klimaforkæmpere (climate champions) på skoler og i lokalsamfund
- Gennemførelse af oplysningsaktiviteter om klimarisici, konsekvenser og forebyggelse
- Implementering af lokalsamfundsdrevne initiativer rettet mod klimaforandringernes påvirkninger

Fokusområde 3:

Integration af sundhed i anticipatorisk handling på lokalt og nationalt niveau

At integrere sundhed i anticipatorisk handling er afgørende for tidlig opsporing og håndtering af klimafølsomme sygdomme, som reducerer sygdomsbyrden og redder liv. Samtidig styrker det både lokalsamfundenes og systemernes modstandsdygtighed og sikrer rettidige og koordinerede reaktioner på nye sundhedsrisici.

Indikatorer for klimafølsomme sygdomme skal integreres i eksisterende tidlige varslingssystemer, og

samarbejdet mellem sundheds-, katastrofeberedskabs- og meteorologiske myndigheder skal styrkes, ligesom lokalsamfundsbaseret overvågning skal forankres i nationale beredskabsrammer.

På lokalt niveau kan frivillige og sundhedsarbejdere indsamle bl.a. data og formidle tidlige advarsler til udsatte hjem. På nationalt niveau kan bl.a. prognosebaseret finansiering og fælles risikoanalyser igangsætte foruddefinerede handlinger ved f.eks. oversvømmelser eller udbrud af sygdomme. Denne sammenhæng sikrer hurtigere identifikation af risici, tidligere respons og reducerede sundhedsmæssige konsekvenser i takt med, at klimaforandringerne intensiverer sygdomsrisici i Bangladesh.

Fokusområde 4:

Evidensbaseret handling og politisk interessevaretagelse

Som mangeårig humanitær samarbejdspartner for regeringen har Bangladesh Røde Halvmåne en unik position til at styrke sundhed med anticipatorisk handling gennem integration af lokalsamfundsbaseret overvågning, sundhedsdata og klimaprognoser. Denne samlede viden kan danne et solidt evidensgrundlag for politisk interessevaretagelse ved at identificere huller i indsatsen, dokumentere effektive tiltag og tydeliggøre ressourcebehov for anticipatorisk handling.

Evidensbaseret interessevaretagelse understøtter mere kvalificerede beslutninger hos myndighederne, fremmer investeringer i tidlige varslings- og beredskabssystemer og bidrager til udviklingen af klimarobuste sundhedspolitikker. Dette er afgørende for at sikre, at indsatserne er målrettede, rettidige og bæredygtige – og i sidste ende beskytter sårbare befolkningsgrupper mod de voksende sundhedsmæssige konsekvenser af klimaforandringer.

For den tekniske arbejdsgruppe for anticipatorisk handling i Bangladesh og Bangladesh Røde Halvmåne består den centrale opgave – og mulighed – i at omsætte disse prognoser til bl.a. klart definerede tærskler for aktivering og realistiske tidlige handlinger. Ved at integrere prognoserne med lokalsamfundsbaseret overvågning sikres det, at forudsigende viden omsættes til rettidige, lokalt tilpassede og effektive responstiltag.

3 VORES PARTNERSKAB MED BANGLADESH RØDE HALVMÅNE

I Røde Kors i Danmark arbejder vi sammen med vores partnere med afsæt i vores internationale strategi *Ready to Act (2022–2026)*. Strategiens overordnede mål er at nå de mest sårbare først og reducere den skrøbelighed, som et stigende antal mennesker oplever. Derfor arbejder vi for, at flere mennesker kan leve sunde liv og få adgang til basale sundhedsydelse, at konflikter og naturkatastrofer koster færre menneskeliv, og at sårbare grupper inkluderes og kan leve trygge og værdige liv. Strategien bygger på stærke partnerskaber med nationale Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskaber samt på deres viden, erfaringer og lokalt forankrede behov.

Bangladesh Røde Halvmåne og Røde Kors i Danmark har samarbejdet siden 1980'erne. Siden 2017 har Røde Kors i Danmark markant øget sin tilstedeværelse i landet som følge af den omfattende flygtningekrise ved grænsen mellem Myanmar og Bangladesh. Det nuværende samarbejde mellem Bangladesh Røde Halvmåne og Røde Kors i Danmark har primært fokus på indsatser inden for psykosocial støtte og beskyttelse af sårbare grupper, særligt i Cox's Bazar-området.

Herudover har Røde Kors i Danmark ydet humanitær støtte i forbindelse med naturkatastrofer i Bangladesh samt bidraget til organisationsudvikling og kapacitetsopbygning af Bangladesh Røde Halvmånes nationale struktur og lokalafdelinger. Bangladesh Røde Halvmåne er den største humanitære organisation i landet med hovedkontor i hovedstaden Dhaka og 68 lokalafdelinger fordelt over hele landet.

4 STØTTEBEHOV I 2026

Vi søger om følgende støttebeløb hos Røde Kors-afdelingerne i Danmark i 2026:

2026
516,000

5 BAG OM VENSKABSPROJEKTERNE

Gennem Venskabsprojekterne får jeres lokalafdeling mulighed for at støtte det internationale udviklingsarbejde, som Røde Kors i Danmark gennemfører i samarbejde med partnerorganisationer i Røde Kors- og Røde Halvmåne-bevægelsen.

I flere af Røde Kors i Danmarks partnerlande findes der venskabsprojekter, som jeres lokalafdeling kan bidrage til. Alle Venskabsprojekter godkendes af Røde Kors i Danmarks internationale direktør. I udvælgelsesprocessen lægges der vægt på, at den samlede projektportefølje i det enkelte land og region hænger strategisk sammen. Der tages hensyn til hvilke lande og tematiske indsatsområder, der er prioriteret i Røde Kors i Danmarks internationale arbejde samt til adgangen til øvrig donorfinansiering i de pågældende områder. På trods af de store behov i de lande, hvor Røde Kors i Danmark arbejder, er det ikke alle projekter, der har lige let adgang til ekstern donorstøtte.

Alle Venskabsprojekter har derfor et fælles behov for bidrag fra lokalafdelingerne, da disse midler medfinansierer de planlagte aktiviteter og sikrer, at indsatserne kan gennemføres til gavn for sårbare befolkningsgrupper lokalt.